

ALTRES PROGRAMES DE TREBALL

REPORTS DE LA RECERCA A CATALUNYA

L'Institut d'Estudis Catalans, en compliment de les funcions derivades de la condició d'institució que té per objectiu l'alta investigació científica que li donen els seus Estatuts, duu a terme diverses activitats en els àmbits d'assessorament, coordinació, promoció, realització i difusió de la recerca. Els poders públics tenen la responsabilitat última en el procés de planificació de la recerca, però la natura d'aquesta activitat i els coneixements especialitzats que implica fan essencial l'existència d'un alt assessorament que tingui independència de criteri i l'autoritat científica en cadascun dels àmbits on la recerca es realitza.

La tardor de 1995, el Consell Permanent de l'Institut acordà engegar el projecte *Reports de la recerca a Catalunya*, que consisteix en l'elaboració d'un estudi sobre l'estat de la recerca a Catalunya, en relació amb la comunitat científica internacional, a base d'una sèrie d'informes periòdics sobre cada una de les àrees en què es pot dividir l'activitat científica. El projecte, que s'inicià el desembre de 1995, divideix els treballs en l'elaboració d'informes en vint-i-cinc àrees temàtiques fonamentades en els àmbits i els sotsàmbits de la CIRIT. Cada informe proporciona informació global sobre els objectius generals de la recerca, l'evolució i les tendències, la situació actual i una anàlisi prospectiva. Inclou també dades sectorials sobre el finançament i els índexs de productivitat del sistema de recerca català. El projecte es realitza amb el suport i la col·laboració de la CIRIT.

Els informes són confiats a una persona de prestigi que actua com a director i que compta amb un grup de col·laboradors, experts tots ells en l'àrea. Durant el curs 1997-1998 s'han presentat públicament els informes següents:

— *Tecnologies de la informació i de les comunicacions*. Coordinador: Francesc Serra i Mestres. Col·laboradors: Jordi Aguiló, Josep Amat, Núria Barniol, Lluís Jofre i Antoni Olivé.

— *Les ciències socials: antropologia, ciència política, comunicació i sociologia*. Coordinador: Salvador Giner. Col·laboradors: Lluís Calvo, Isidre Molas, Miquel de Moragas i Sebastià Sarasa

— *La lingüística i les ciències del llenguatge (1990-1995)*. Coordinador: Joan A. Argenter. Col·laboradors: Sergio Balari, Emili Boix, Joaquim Llisterra, Jordi Peña i Núria Sebastián.

— *Geologia*. Coordinadors: Salvador Reguant i David Serrat. Col·laboradors: Esteve Cardellach i Pere F. Santanach.

— *Matemàtiques*. Coordinador: Joan Girbau. Col·laboradors: Joaquim Bruna, Marta Sanz i Joan de Solà-Morales.

— *Història*. Coordinador: Albert Balcells. Col·laboradors: Jordi Casassas, Antoni Riera, Isabel Rodà i Antoni Simón.

JORNADES CIENTÍFIQUES

Secció de Filosofia i Ciències Socials

La construcció d'Europa: estats, nacions i regions. I: Aspectes geogràfics, socials i econòmics.
25 i 27 de novembre de 1997. Coordinador: Joan Vilà i Valentí.

Aquestes Jornades tingueren com a objectiu aplegar informació i motivar una reflexió sobre les característiques i els problemes actuals i en un futur immediat de les diferents unitats polítiques i administratives que existeixen, a diferents nivells, dins de la Unió Europea.

Les quatre sessions de les Jornades van ésser dedicades a l'estudi de diversos aspectes geogràfics, socials i econòmics. Cada sessió es dedicà a un conjunt de les qüestions esmentades, que fou presentat i estudiat en dues conferències, en les quals se cercà de poder mostrar uns enfocaments i unes experiències diferents. Hi va haver, en acabar, un col·loqui en forma de taula rodona amb la participació dels conferenciants, dos o tres especialistes invitats i els assistents a la sessió.

El programa de les Jornades fou el següent:

Sessió I: «Una presentació geogràfica: la diversitat de les unitats polítiques i administratives». Conferenciants: Paul Claval, de la Universitat París IV, i Joan Vilà i Valentí, membre de l'IEC i professor de la Universitat de Barcelona. Moderador: Bartomeu Barceló, membre de l'IEC i professor de la Universitat de les Illes Balears.

Sessió II: «Les possibilitats de les regions emergents». Conferenciants: Carles A. Gasòliba, membre de l'IEC i secretari general del Patronat Català Pro Europa, i Antoni Bayona, director de l'Institut d'Estudis Autònomic. Moderador: Josep M. Muntaner, president de la Secció de Filosofia i Ciències Socials de l'IEC.

Sessió III: «El reforç de la competitivitat industrial en l'Europa de les regions». Conferenciants: Mario Pezzini, de la Divisió d'Assumptes Urbans, Servei de Desenvolupament Territorial de l'OCDE, i Jordi Conejos, director general d'Indústria de la Generalitat de Catalunya. Moderador: Antoni Serra i Ramoneda, membre de l'IEC i professor de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Sessió IV: «Anàlisi d'alguns problemes socials dins dels marcs regionals». Conferenciants: Riccardo Scartezzini, professor de la Universitat de Trento, i Salvador Giner, membre de l'IEC i professor de la Universitat de Barcelona. Moderador: Joan Vilà i Valentí, organitzador i coordinador de les Jornades.

Respostes al clonatge humà. 20 i 21 d'abril de 1998. Coordinadors: Josep Egozcue, membre de l'IEC i professor del Departament de Biologia Cel·lular de la Universitat Autònoma de Barcelona, i Françoise Shenfield, del Centre per a Ètiques Mèdiques, Institut Rayne, University College London (Regne Unit).

El clonatge de Dolly, a Escòcia, i el protagonisme atorgat a un científic oportunista que ha fet pública la seva intenció de clonar éssers humans adults han tornat a centrar l'atenció dels especialistes en un tema que, fins fa poc, es considerava un malson de ficció científica. Alguns estats europeus, mitjançant la signatura d'un conveni legal, i el Govern federal dels Estats Units d'Amèrica, bo i aturant el finançament de la recerca, han escomès frontalment els procediments de clonatge —potser d'una manera un pèl irreflexiva— i, com a mínim, han evitat les possibilitats d'aconseguir tal fita. Nogensmenys, algú, no sabem on, clonarà més aviat que no ens pensem un ésser humà. Les Jornades volien ésser una resposta científica, legal i ètica a una possibilitat tan esfereïdora.

El programa de les Jornades fou el següent:

Sessió I. Moderadora: Mercè Durfort, presidenta de la Secció de Ciències Biològiques de l'IEC i professora de la Universitat de Barcelona.

— «Bessons artificials i clonatge humà», a càrrec de Josep Santaló, de la Universitat Autònoma de Barcelona.

— «Implicacions científiques del clonatge», a càrrec d'Anne McLaren, de l'Institut Wellcome/CRC (Regne Unit).

— «Clonatge mitjançant transferència nuclear en animals de granja», a càrrec de Graham Bulfield, de l'Institut Roslin (Regne Unit).

— «Clonatge humà i assessorament reproductiu», a càrrec de Montse Boada, de l'Institut Dexeus.

Sessió II. Moderadora: Maria Casado, de la Universitat de Barcelona.

— «Les respostes jurídiques al clonatge, una reflexió des del dret privat», a càrrec d'Encarna Roca, membre de l'IEC i professora de la Universitat de Barcelona.

— «Respostes jurídiques i juridicopenals a un hipotètic cas de clonatge humà ja realitzat», a càrrec de Jaume Peris, de la Universitat de Múrcia.

— «El clonatge humà a la llum de la filosofia del dret», a càrrec de Francesca Puigpelat, de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Sessió III. Moderador: Josep González-Agàpito, membre de l'IEC i professor de la Universitat de Barcelona.

— «El clon il·legal», a càrrec de Claude Sureau, de l'Institut Theramex, França.

— «Temes ètics en el clonatge. Tendències globals?», a càrrec de Françoise Shenfield, de l'University College London (Regne Unit).

— «Mites i racionalitat en el debat sobre el clonatge humà», a càrrec de Ramon Valls, de la Universitat de Barcelona.